

1414

USTAWA

z dnia 17 października 2008 r.

o zmianie imienia i nazwiska¹⁾

Art. 1. Ustawa określa zasady zmiany imienia lub nazwiska na inne imię lub nazwisko oraz właściwość organów administracji publicznej i tryb postępowania w sprawach zmiany imienia lub nazwiska.

Art. 2. Ustawę stosuje się do:

- 1) obywateli polskich;
- 2) cudzoziemców nieposiadających obywatelstwa żadnego państwa, jeżeli posiadają w Rzeczypospolitej Polskiej miejsce pobytu stałego;
- 3) cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 2.

Art. 3. W rozumieniu ustawy:

- 1) zmiana imienia oznacza zmianę na inne imię lub zmianę pisowni imienia;
- 2) zmiana nazwiska oznacza zmianę na inne nazwisko, zmianę pisowni nazwiska lub zmianę nazwiska ze względu na formę właściwą dla rodzaju żeńskiego lub męskiego;
- 3) członkiem rodziny jest małżonek i wstępny osoby ubiegającej się o zmianę imienia lub nazwiska.

Art. 4. 1. Zmiany imienia lub nazwiska można dokonać wyłącznie z ważnych powodów, w szczególności gdy dotyczą zmiany:

- 1) imienia lub nazwiska ośmieszającego albo nieliczącego z godnością człowieka;
- 2) na imię lub nazwisko używane;
- 3) na imię lub nazwisko, które zostało bezprawnie zmienione;
- 4) na imię lub nazwisko noszone zgodnie z przepisami prawa państwa, którego obywatelstwo również się posiada.

2. Zmiany imienia lub nazwiska cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, można dokonać wyłącznie ze szczególnie ważnych powodów związanych z zagrożeniem jego prawa do życia, zdrowia, wolności lub bezpieczeństwa osobistego.

Art. 5. Zmiany nazwiska nie dokonuje się w przypadku ubiegania się o zmianę na nazwisko historyczne, wstawione w dziedzinie kultury, nauki, działalności politycznej, społecznej albo wojskowej, chyba że osoba ubiegająca się o zmianę nazwiska posiada członków rodziny o tym nazwisku.

Art. 6. 1. Po zmianie nazwiska, z zastrzeżeniem art. 4 ust. 1 pkt 4, nazwisko nie może składać się z więcej niż dwóch członów.

2. Po zmianie imienia można mieć najwyżej dwa imiona.

Art. 7. 1. Zmiana nazwiska może dotyczyć nazwiska noszonego aktualnie lub nazwiska rodowego.

2. Zmiana nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa, gdy jest ono tożsamy z nazwiskiem rodzimym, rozciąga się na nazwisko rodowe wyłącznie na wyraźne żądanie osoby ubiegającej się o zmianę nazwiska.

Art. 8. 1. Zmiana nazwiska obojga rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci i na dzieci, które zrodzą się z tego małżeństwa.

2. Zmiana nazwiska jednego z rodziców rozciąga się na małoletnie dzieci pod warunkiem, że drugi z rodziców wyraził na to zgodę, chyba że nie ma on pełnej zdolności do czynności prawnych, nie żyje lub nie jest znany albo jest pozbawiony władzy rodzicielskiej. Jeżeli w chwili zmiany nazwiska dziecko ukończyło 13 lat, do zmiany nazwiska dziecka jest potrzebne także wyrażenie zgody przez dziecko.

3. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, każde z nich może zwrócić się do sądu opiekuńczego o wyrażenie zgody na zmianę nazwiska dziecka.

4. Zgoda dziecka oraz drugiego z rodziców na zmianę nazwiska dziecka powinna zostać wyrażona osobiście przed organami, o których mowa w art. 12, lub w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym. Osoby zamieszkałe za granicą mogą wyrazić zgodę za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 9. 1. Zmiana imienia lub nazwiska następuje na pisemny wniosek osoby ubiegającej się o zmianę, zwanej dalej „wnioskodawcą”.

2. Zmiana imienia lub nazwiska małoletniego dziecka następuje na pisemny wniosek przedstawiciela ustawowego dziecka. Przepisy art. 8 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska składa się osobiście do organu, o którym mowa w art. 12.

2. Osoby zamieszkałe za granicą wniosek o zmianę nazwiska mogą złożyć za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych oraz ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.

3. Dopuszcza się złożenie wniosku o zmianę nazwiska bez zachowania wymogów określonych w ust. 1 i 2 pod warunkiem dokonania tej czynności w formie pisemnej z podpisem notarialnie poświadczonym.

Art. 11. 1. Wniosek o zmianę imienia lub nazwiska zawiera:

- 1) dane osoby, której zmiana dotyczy:
 - a) imię (imiona), nazwisko oraz nazwisko rodowe,
 - b) adres miejsca zameldowania na pobyt stały lub ostatni pobyt stały,
 - c) w przypadku braku miejsca zameldowania na pobyt, o którym mowa w lit. b, adres pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące,
 - d) numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności, zwany dalej „numerem PESEL”;
- 2) imię i nazwisko, na jakie ma nastąpić zmiana;
- 3) uzasadnienie.

2. Do wniosku o zmianę nazwiska dołącza się:

- 1) odpis zupełny aktu urodzenia;
- 2) odpis zupełny aktu małżeństwa;
- 3) odpisy zupełne aktów urodzenia małoletnich dzieci, jeżeli zmiana nazwiska rozciąga się na dzieci;
- 4) inne dokumenty uzasadniające zmianę nazwiska.

3. Do wniosku o zmianę imienia dołącza się:

- 1) odpis zupełny aktu urodzenia;
- 2) odpis zupełny aktu małżeństwa;
- 3) inne dokumenty uzasadniające zmianę imienia.

4. Do wniosku nie dołącza się dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1—3 oraz w ust. 3 pkt 1—2, jeżeli zostały sporządzone w urzędzie stanu cywilnego, w którym osoba ubiega się o zmianę nazwiska.

5. W przypadkach, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2, wnioskodawca przedstawia do wglądu dokument stwierdzający tożsamość.

6. Jeżeli dokument, o którym mowa w ust. 5, nie zawiera numeru PESEL, wnioskodawca przedstawia również powiadomienie o nadaniu numeru PESEL albo zaświadczenie o nadaniu tego numeru na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.²⁾).

Art. 12. 1. Decyzję o wyrażeniu zgody na zmianę imienia lub nazwiska bądź o odmowie wyrażenia zgody na zmianę imienia lub nazwiska wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na miej-

sce pobytu stałego wnioskodawcy albo jego zastępcą, a w przypadku braku takiego miejsca — kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy ze względu na ostatnie miejsce pobytu stałego wnioskodawcy albo jego zastępcą.

2. Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej w sposób wskazany w ust. 1, w sprawach określonych w ustawie rozstrzyga kierownik urzędu stanu cywilnego właściwy dla miasta stołecznego Warszawy albo jego zastępcą.

Art. 13. 1. Organy, o których mowa w art. 12, o zmianie imienia lub nazwiska niezwłocznie informują:

- 1) kierownika urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce sporządzenia aktu urodzenia i małżeństwa wnioskodawcy, a także miejsce sporządzenia aktów urodzenia jego małoletnich dzieci, jeżeli zmiana nazwiska rozciąga się na dzieci, przekazując decyzję o zmianie imienia lub nazwiska;
- 2) organ gminy prowadzący ewidencję ludności właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego wnioskodawcy i jego małoletnich dzieci, jeżeli zmiana nazwiska rozciąga się na dzieci; w przypadku braku miejsca pobytu stałego tych osób — organ gminy prowadzący ewidencję ludności właściwy ze względu na ich ostatnie miejsce pobytu lub organ gminy prowadzący ewidencję ludności właściwy ze względu na miejsce pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, jeżeli wnioskodawca lub jego małoletnie dzieci są zameldowani wyłącznie na ten pobyt, przekazując zawiadomienie o zmianie imienia lub nazwiska;
- 3) ministra właściwego do spraw wewnętrznych, który prowadzi ewidencję ludności w formie zbioru danych osobowych Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL), jeżeli wnioskodawca lub jego małoletnie dzieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nigdy nie posiadali miejsca pobytu stałego oraz nie posiadają miejsca pobytu czasowego trwającego ponad 3 miesiące, przekazując zawiadomienie o zmianie imienia lub nazwiska;
- 4) organ, który wydał dowód osobisty wnioskodawcy i jego małoletnim dzieciom, jeżeli zmiana nazwiska rozciąga się na te dzieci, przekazując zawiadomienie o zmianie imienia lub nazwiska.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2—4, zawiera:

- 1) dane, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1;
- 2) imię (imiona) lub nazwisko (nazwiska), na jakie nastąpiła zmiana;
- 3) nazwę organu, który wydał decyzję o zmianie imienia lub nazwiska;
- 4) oznaczenie i datę wydania decyzji.

3. Decyzja i zawiadomienie, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być przekazywane przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej lub na informatycznych nośnikach danych, w formie dokumentów elektronicznych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 171, poz. 1056 i Nr 195, poz. 1198.

Art. 14. 1. Określone w ustawie zadania i kompetencje kierownika urzędu stanu cywilnego i jego zastępcy są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

2. Wojewodowie sprawują nadzór nad realizacją zadań, o których mowa w art. 12 i art. 13 ust. 1, przez kierowników urzędów stanu cywilnego.

3. Wojewoda jest organem wyższego stopnia w sprawach prowadzonych na podstawie ustawy.

4. Minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje zwierzchni nadzór nad sprawami objętymi niniejszą ustawą.

Art. 15. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.³⁾) w art. 14:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dane dotyczące zmiany stanu cywilnego oraz innych zmian w aktach stanu cywilnego kierownik urzędu stanu cywilnego przekazuje niezwłocznie do organu gminy właściwego ze względu na miejsce pobytu stałego osoby, której dane dotyczą, a w przypadku braku miejsca pobytu stałego osoby — do organu właściwego ze względu na ostatnie miejsce pobytu stałego lub czasowego trwającego ponad 3 miesiące oraz do organu, który wydał dowód osobisty.”;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 171, poz. 1056 i Nr 195, poz. 1198.

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do przekazywania danych dotyczących zmiany imienia lub nazwiska dokonanej na podstawie ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414) stosuje się przepisy tej ustawy.”;

3) uchyla się ust. 3.

Art. 16. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) dokonanie czynności urzędowej i wydanie zaświadczenia w sprawach o zmianę imienia (imion) lub nazwiska osób, którym bezprawnie je zmieniono, a także zstępnych i małżonków tych osób;”;

2) w części I załącznika uchyla się ust. 6.

Art. 17. Traci moc ustawa z dnia 15 listopada 1956 r. o zmianie imion i nazwisk (Dz. U. z 2005 r. Nr 233, poz. 1992 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 125).

Art. 18. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 124, poz. 859, Nr 127, poz. 880 i Nr 128, poz. 883 oraz z 2008 r. Nr 44, poz. 262, Nr 63, poz. 394, Nr 182, poz. 1121, Nr 195, poz. 1198 i Nr 216, poz. 1367.